

Nr 44.

Av fröken Vinge och herr Henriksson, om anslag till anställande av ytterligare en icke-ordinarie expeditionsvakt hos statistiska centralbyrån.

I sina anslagsäskanden till 1949 års riksdag hemställde statistiska centralbyrån om anslag för anställande av ytterligare en icke-ordinarie expeditionsvakt i lönegrad Ce 9. Centralbyrån anförde därvid följande.

»För vakthållning och liknande arbetsuppgifter vid verksamheten i allmänhet äro på statistiska centralbyråns personalförteckning upptagna en förste expeditionsvakt i lönegrad Ca 11 och en expeditionsvakt i lönegrad Ca 9, varjämte i samband med folkbokföringsärendenas förläggande till centralbyrån anslag beviljats till avlöning av en extra ordinarie expeditionsvakt i lönegrad Ce 9. Efter hand ha de ifrågavarande arbetsuppgifterna vuxit i omfattning, så att den härför avsedda personalen blivit otillräcklig. Dels medför arbetets fördelning på flera arbetslokaler ständiga budskickningar mellan centralbyråns olika avdelningar. Dels lägger den ökade användningen av centralbyråns arkivmaterial såväl för forskning på stället som för utlåning till andra arkiv i hög grad beslag på deras arbetskraft för framtagande och insättande av handlingarna för forskare på stället och för inslagning och expedition av arkivalier till andra platser. För centralbyråns eget behov av vakthållning och för betjäning av forskare kräves därför en förstärkning av vaktpersonalen, och får centralbyrån med hänsyn härtill hemställa om erforderligt anslag för anställande av ytterligare en icke-ordinarie expeditionsvakt i lönegrad 9.»

Dåvarande departementschefen ansåg sig ej kunna biträda detta förslag. I sina anslagsäskanden till innevarande års riksdag vidhöll emellertid statistiska centralbyrån sin föregående år gjorda framställning under framhållande av att erfarenheterna under senaste år givit vid handen, att en förstärkning av arbetskraften vore ofrånkomlig. Icke heller i årets statsverksproposition har departementschefen ansett sig kunna biträda centralbyråns förslag i denna punkt.

Av statistiska centralbyråns ovan citerade uttalande framgår bl. a., att behovet av expeditionsvaktspersonal för ämbetsverkets bibliotek och arkiv är stort. Statistiska centralbyråns bibliotek, som är ett av landets största vetenskapliga specialbibliotek, omfattar f. n. över 95 000 band, motsvarande omkring 2 200 hyllmeter. Arkivet, som flitigt utnyttjas av forskare, omfattar omkring 3 000 hyllmeter. Sammanlagt omfatta alltså bibliotek och arkiv omkring 5 200 hyllmeter. Varken för biblioteket eller för arkivet finnes emellertid särskild expeditionsvakt anställd. Centralbyråns ordinarie expeditionsvakt

Bihang till riksdagens protokoll 1950. 4 saml. Nr 44—51.

vakter måste därför ombesörja inslagning och expediering av arkivalier och böcker, som skola utlånas till annan ort, samt i mån av tid biträda med framtagning av arkivalier och större bokserier, som skola begagnas på stället. Då arkivet är splittrat på flera lokaler i staden, bli dessa göromål stundom mycket tidskrävande. Även utsändningen inom landet och till utlandet av centralbyråns många statistiska publikationer, av vilka några gå ut i stora upplagor, ombesörjes i stor utsträckning av dessa expeditionsvakter, som i övrigt givetvis ha att utföra sådana göromål, som eljest bruka åvila ämbetsverkens expeditionsvakter. Samtidigt som arbetsbördan för dessa befattningshavare åtminstone tidvis är synnerligen pressande, räcker deras arbetskraft dock icke till för bibliotekets och arkivets behov, något som medför avsevärda olägenheter för såväl den forskande allmänheten som den fåtaliga biblioteks- och arkivpersonalen, som i stor utsträckning blir nödsakad utföra arbetsuppgifter, vilka med fördel skulle ha kunnat anförtros expeditionsvakter med deras lägre avlöning, om sådana funnits i tillräckligt antal.

Utvecklingen av verksamheten vid biblioteket och arkivet framgår bl. a. av följande siffror:

Biblioteket.

	År 1942	År 1949
Utlånade volymer	801	2 052

Arkivet.

Utlånade volymer	999	1 264
För begagnande på stället framtagna volymer	1 347	5 568

Behovet av personal för framtagning och uppsättning av arkivalier och i viss utsträckning böcker har sålunda ökats starkt under senare år. Sådant arbete utföres i andra jämförliga bibliotek och arkiv i regel av expeditionsvakter. I själva verket torde det knappast finnas något offentligt bibliotek eller arkiv av samma omfattning, som icke har åtminstone någon expeditionsvakt.

Statistiska centralbyråns hemställan om medel för anställande av ytterligare en icke-ordinarie expeditionsvakt i lönegrad 9 synes sålunda vara synnerligen starkt motiverad.

På grund av det ovan sagda hemställes,

att riksdagen måtte besluta bifalla statistiska centralbyråns hemställan om anslag för anställande av ytterligare en icke-ordinarie expeditionsvakt i lönegrad 9.

Stockholm den 19 januari 1950.

Margit Vinge.

Sture Henriksson.